

Förenkla och förbättra!

SOU 2024:36

Kommittén om förenklad beskattning
av ägare till fåmansföretag

3 juni 2024

Kommittén

- Linda Haggren
- Urban Rydin
- Bo Stoltz

Sekretariat

Sakkunnig och experter

Reglernas bakgrund och syfte

- Fåmansföretagsreglerna infördes vid skattereformen 1990/91 med syfte att motverka inkomstomvandling
- Reglerna har ändrats flera gånger
- Nu syftar reglerna även till att stimulera företagande och entreprenörskap

Fåmansföretagsreglerna

- **Beräkningsreglerna** avgör om inkomsten ska beskattas som arbetsinkomst eller kapitalinkomst
- **Kvalifikationsreglerna** anger vilka delägare som omfattas av de särskilda skattereglerna

Kommitténs uppdrag

- Det första direktivet betonar att reglerna ska **förenklas**
- Tilläggsdirektiven anger att kommittén även ska se över reglerna för att **ytterligare främja entreprenörskap**, särskilt för små och medelstora företag, för att göra det möjligt för dem att växa, anställa och attrahera kapital
- Direktiven innehåller också ett antal deluppdrag där vissa delar av regelverket ska analyseras särskilt, bl.a. vid **ägarskiften**, och **personaloptioner**

Utgångspunkter för förslagen som berör beräkningsreglerna

- Generella regler
- Färre parametrar och beräkningsmoment
- Färre trösklar
- Regler som i högre grad kan automatiseras

Förenkling

Förslagen ska främst gynna ägare till små och medelstora företag och företag som växer och anställer

Förbättring

Enklare beräkningsregler

En gemensam regel som tillämpas av alla

- Ett grundbelopp på fyra inkomstbasbelopp per företag
- Löneunderlag med schablonavdrag för egen lön
- Omkostnadsbelopp över 100 000 kronor

Räntan på sparad utdelningsutrymme slopas

Löneuttagskravet och kapitalandelskravet slopas

- Enklare och mer schabloniserade
- Möjliggör automatisering
- Gynnar företag som anställer

Gemensamt takbelopp för tjänstebeskattning av utdelning och kapitalvinst

- Dagens två takbelopp för utdelningar och kapitalvinster slås ihop till **ett gemensamt takbelopp** på 90 inkomstbasbelopp
 - Gäller för beskattningsåret samt de två föregående beskattningsåren
- Gynnar framgångsrika entreprenörer

Utgångspunkter för förslagen som rör kvalifikationsreglerna

- Det finns en omfattande rättspraxis som ger vägledning om hur reglerna ska tolkas
- Större förändringar av kvalifikationsreglerna skulle skapa rättslig osäkerhet
- Bedömningarna som rör kvalifikationsreglerna är beroende av omständigheterna i det enskilda fallet

Snävare närståendebegrepp

- Kommittén föreslår ett snävare närståendebegrepp för fåmansföretagsreglerna som innebär att **syskonkretsen** inte längre ska räknas som närstående vid tillämpningen av reglerna
- Förutsebarheten ökar genom att hänsyn behöver tas till färre närstående

Kortare tidsgränser och kodifierad utomståenderegeln

- Flera **tids- och karensregler** kortas med ett år
- Förslaget påverkar bedömningar inom flera delar av regelverket
- Kravet på 30 procent utomstående ägande i **utomståenderegeln** kodifieras i lagtexten

Särskilda deluppdrag

- **Ägarskiften:** Förslagen om kortare tidsgränser och snävare närståendebegrepp kommer att underlätta vissa ägarskiften
- **Personaloptioner:** Förslaget att avskaffa kapitalandelskravet och löneuttagskravet kommer att gynna delägare som förvärvar andelar genom personaloptioner

Nya kontrolluppgifter

- En utökad skyldighet för fåmansföretag att lämna kontrolluppgift för delägare möjliggör en automatiserad skatteberäkning
- Kontrolluppgiften kommer också att ge Skatteverket tillgång till mer information än i dag, vilket möjliggör mer tillförlitliga ägarregister och bättre kontrollmöjligheter

Förslagens effekter

- Fåmansföretagsreglerna berör 540 000 delägare i 400 000 företag
- Gränsbeloppen ökar med 15 procent – ökningen är störst för delägare i små företag och i företag som anställer
- Förslagen stärker incitamenten att starta, driva och utveckla företag
- Förslagen innebär en stor förenkling – den administrativa bördan av fåmansföretagsreglerna beräknas minska med en tredjedel
- Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026

Sammanfattning av effekterna, mdkr

	2026	Varaktigt
Enklare regler för beräkning av gränsbeloppet	-1,01	-0,33
Gemensamt takbelopp för tjänstebeskattning av utdelning och kapitalvinst	-0,09	-0,09
Ändrade andelsbytesregler	0,00	0,00
Snävare närståendebegrepp, där syskonkretsen inte ingår	0,00	0,00
Tidsgränserna kortas från dagens fem år till fyra år	0,00	0,00
Kodifiering av procentsatsen i utomståenderegeln	0,00	0,00
Total offentligfinansiell effekt	-1,10	-0,42
Effekt på administrativ börda	-34 %	-34 %

Sammanfattning av huvudförslagen

- Beräkningsreglerna görs enklare och blir möjliga att automatisera
 - Ett gemensamt takbelopp
 - Snävare närståendebegrepp, där syskonkretsen inte ingår
 - Tidsgränserna kortas från dagens fem år till fyra år
- Genom förslagen blir reglerna både enklare än dagens regler och incitamenten ökar att starta företag och anställa
- Förslagen medför även att reglerna om personaloptioner blir mer effektiva

Förenkla och förbättra!

SOU 2024:36

Kommittén om förenklad beskattning
av ägare till fåmansföretag

3 juni 2024

